

Vidhyayana - ISSN 2454-8596

An International Multidisciplinary Peer-Reviewed E-Journal

www.vidhyayanaejournal.org

Indexed in: ROAD & Google Scholar

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય દ્વારા વાંચકોને મળતી સેવાઓ અને સુવિદ્યાઓ : એક અદ્યાયન

ભાવિકા કડીકર

રીસર્ચ સ્કોલર, ગ્રંથાલય અને માહિતી વિજ્ઞાન,

સુરેણ્ણનગર યુનિવર્સિટી, વાટવાળા

સારાંશ:

ઈ.સ.૧૮૨૦ માં અમદાવાદ ખાતે ગુજરાત વિદ્યાપીઠની સ્થાપના થઈ. કે આજે પણ વિદ્યાર્થીના ચાર્ચિએ ઘડતર સાથે શિક્ષણ પ્રદાન કરી રહી છે. જેમાં વિનીમય, પારંગત, અનુપારંગત, વિદ્યાવાચસ્પતિ સુધીના અભ્યાસક્રમો ચલાવવામાં આવે છે. સંશોધનક્ષેત્રે કાર્કોદી બનાવતા સંશોધનો, વિદ્યાર્થીઓ અને અન્ય વાંચકોને વાંચનને લગતા ઉલ્કૃષ્ટ માહિતીઓતો પુરા પાડવા માટે થઈને અમદાવાદમાં ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ખાતે સાવર્જનિક ગ્રંથાલય ઊંભુ કરવામાં આવ્યું છે. આમ, વાંચકોને ઉચ્ચકક્ષાના અધતન માહિતીઓતો આપવામાં આ ગ્રંથાલય દ્વારા કેવી કેવી સેવાઓ અને સુવિદાઓ આપવામાં આવે છે ? તેમજ ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલયની આ સેવાઓ અને સુવિદાઓ દ્વારા વાંચકો સંતુષ્ટી ધરાવે છે કે કેમ ? માનવને જરૂરી અન્ય સુવિદાઓ ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય ખાતેથી મળી રહે છે કે કેમ ? વગેરે ને અનુલક્ષીને પ્રસ્તુત શોધપત્ર તૈયાર કરવામાં આવ્યું છે.

ચારીઝ્યા શબ્દો: ગુજરાત વિદ્યાપીઠ, ગ્રંથાલય, સેવાઓ અને સુવિદાઓ

૧ પ્રસ્તાવના

ભારતને આગ્રાદ કરાવવામાં ઘણાં આંદોલનો અને સત્યાગ્રહો થયેલા છે. જેમાં આપણા રાષ્ટ્રપિતા મહાત્મા ગાંધીએ આંદોલનોને નવું સ્વરૂપ આપ્યું, તેમણે આંદોલનને સત્યાગ્રહ નામ આપ્યું હતું અને સત્યાગ્રહ કરનાર અથવા તેમાં જોડાનારને સત્યાગ્રહી. આવા સત્ય અને અહિંસાની રાહ પર રહી સત્યાગ્રહ કરી શકવાના ઉદ્દેશ્યથી તથા સ્વદેશી શિક્ષણ, પ્રાર્થના, ખાદી અને સમુહજીવનથી વિદ્યાર્થીના ચાર્ચિએનું ઘડતર કરવા ઈ.સ.૧૮૨૦ માં અમદાવાદ ખાતે ગુજરાત વિદ્યાપીઠની સ્થાપના કરી. આજે પણ વિદ્યાર્થીના ચાર્ચિએ ઘડતર સાથે ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ઉચ્ચ શિક્ષણ પ્રદાન કરી રહી છે. જેમાં વિનીમય, પારંગત, અનુપારંગત, વિદ્યાવાચસ્પતિ સુધીના અભ્યાસક્રમો ચલાવવામાં આવે છે (શાહ, ૨૦૧૮: ૨૧-૨૪). ગુજરાત વિદ્યાપીઠના અધ્યાપકો, વિદ્યાર્થીઓ અને અન્ય વાંચકોને પાહ્યસામગ્રી પ્રદાન કરવા વિદ્યાપીઠના પ્રાંગણમાં ઉચ્ચકક્ષાના ગ્રંથાલયનું નિર્માણ પણ કરવામાં આવેલું છે. આ ગ્રંથાલય ગુજરાત વિદ્યાપીઠની સ્થાપનાથી માંડીને આજ દિન સુધી વાંચકોને અધતન સેવાઓ અને બુનિયાદી સુવિદાઓ પ્રદાન કરી રહ્યું છે. આમ, ગુજરાત વિદ્યાપીઠ

ખાતે કાર્યક્રમ ગ્રંથાલય પોતાના વાંચકોને જે જે સેવાઓ અને સુવિધાઓ આપે છે તેના પર સંશોધન કરવા વિચાર્યુ.

૨ સંશોધન સંબંધિત સાહિત્યની સમીક્ષા

- **પાટેખ, ચોગેશ આર. (૨૦૧૦),** પ્રસ્તુત સંશોધનમાં ઉત્તર ગુજરાત અને રાજ્યથાન રાજ્યનાં ચુનિવર્સિટી ગ્રંથાલયોની માહિતી સેવાઓનો તુલનાત્મક અભ્યાસ હાથ દરેલ છે. જેમાં ગુજરાત રાજ્યના નવ અનુદાનિત અને રાજ્યથાન રાજ્યનાં આઠ ચુનિવર્સિટી ગ્રંથાલયોનો સંશોધનમાં સમાવેશ કરેલ છે. બન્ને ચુનિવર્સિટી ગ્રંથાલયોની સેવાઓના તુલનાત્મક અભ્યાસમાં આંતર ગ્રંથાલય સેવાઓ, પ્રતિનિમણિ સેવા, ઓનલાઈન સેવાઓ, કમ્પ્યુટરનો ઉપયોગ, સંદર્ભ સહભાગી સેવાઓ, ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ અને તેને આધારિત સેવાઓ, અન્ય ગ્રંથાલયી સેવાઓ વગેરેનો અભ્યાસ આ સંશોધનમાં જોવા મળે છે.
- **પંચાલ, જુગીલ્સા એ, (૨૦૦૬),** પ્રસ્તુત સંશોધનમાંથી ગ્રંથાલય સેવાઓ અને સુવિધાઓને લગતી વિષયલક્ષી માહિતી મળી રહે છે તથા ઉપરોક્ત તપાસ નિબંધના તારણમાં ૬૮% થી ૧૦૦% ઉપભોક્તાઓ ગ્રંથાલયની સેવાઓ તથા માહિતીઓનોથી સંતોષ છે તેમ જણાય છે. ઉપરાંત મોટા ભાગના ઉપભોક્તાઓને પોતાના સંશોધન વિષય તથા રસના વિષયને લગતી માહિતી જે તે ગ્રંથાલયમાંથી મળી રહેતી હોય તેમ પ્રસ્તુત અહેવાલમાંથી જાણવા મળે છે.
- **વાસણાવાળા, કુમુદબેન,** આ સંશોધનમાં કુમુદબેનએ ગુજરાત ચુનિવર્સિટીમાં અનુસ્નાતકના અદ્યાપકોને તેમના વાંચનરસ, સંશોધનકાર્ય, ગૃહકાર્ય, વગેરે માટે જે જે માર્ગદિશન અને સહકાર આપવામાં આવે છે, તેમાં મોટા ભાગના અદ્યાપકો સંતુષ્ટ જણાય છે. આમ, આ તપાસમાં સંશોધકના વિષયને અનુરૂપ હોઈ તેનો અભ્યાસ કરી તેની સંશોધન પદ્ધતિ અપનાવવામાં આવી છે.
- **કાનડિયા, ડૉ. પ્રયતકર (૨૦૨૦),** ‘માહિતી પદ્ધતિઓ’ શીર્ષકના આ પુસ્તકમાં કાનડિયા સાહેબે માહિતીની વ્યાખ્યાઓ, તેની પરિભાષાઓ, માહિતીના પ્રકારો, વગેરે જેવી ઉચ્ચ્યક્ષાની માહિતી

આપતો અભ્યાસલક્ષી માહિતીઓનું તૈયાર કરેલો જણાય છે. જેમાં માહિતી પ્રાપ્ત અને માહિતીની જરૂરિયાતોના સંદર્ભમાં વાંચકોની માહિતી જરૂરિયાતોને સમજવામાં ગ્રંથાલયોની ભૂમિકાને લગતી ઉત્કૃષ્ટ માહિતી પુરી પાડી છે. જે આ સંશોધનમાં માહિતીની જરૂરિયાત સમજવામાં અગત્યની રહી છે. સાથે સાથે ગ્રંથાલય સંચાલન વિષે ઉચ્ચકક્ષાનું જ્ઞાન પ્રસ્તુત પુસ્તકમાં પિરસવામાં આવેલું હોય તેમ જણાય છે.

૩. સંશોધનના હેતુઓ

સાર્વજનિક ગ્રંથાલય તરીકે ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય પર સંશોધન કરવામાં આવી રહ્યું હોય ત્યારે તે માટેના હેતુઓ પણ તે કક્ષાના જ હોવાના. જે નીચે રજૂ કરવામાં આવ્યા છે.

- ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલયના વિભાગો અને તેના કાર્યોની તપાસ કરવી.
- ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલયના વાંચકોને મળતી સેવાઓ અને સુવિદ્ધાઓનો અભ્યાસ કરવો.
- આજના વાંચકવર્ગની જરૂરિયાત અને ગ્રંથાલય દ્વારા તેઓ સંતુષ્ટ છે કે કેમ, તે તપાસવું.

૪. સંશોધનની પદ્ધતિ

પ્રસ્તુત સંશોધન માટે લોક સંપર્ક અને પણ્ણાવલી પદ્ધતિનો ઉપયોગ વિષેશરૂપે કરવામાં આવ્યો છે. જેમાં ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલયના વાંચકો એટલે કે વપરાશકર્તાઓના સર્વેક્ષણ સંદર્ભે પ્રજ્ઞાવલીઓ ગુગલ ફોર્મ દ્વારા ૧૬૦થી પણ વધુ ઉત્તરદાતાઓને મોકલવામાં આવી હતી. જેમાંથી ૭૮ એટલે કે કુલ પણ્ણાવલીના ૪૧% પણ્ણાવલી પરત આવેલ છે, જેમાંથી મોટાભાગની વિગતો ભરેલી વિષયલક્ષી જોવા મળે છે, જ્યારે ૧૧૨ પણ્ણાવલીઓ અધ્યુરી વિગત વાળી પ્રાપ્ત થયેલ છે. આ ૧૧૨ પ્રજ્ઞાવાલીઓનું પૃથક્કરણ અને અર્થઘટન સંશોધક દ્વારા કરવામાં આવેલ નથી.

૫. ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલયની સંરચના

શરૂઆતમાં ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલયનું નિર્માણ નાના તબક્કે કરવામાં આવ્યું હતું. સમયની સાથે સાથે તેના નિર્માણમાં વિકાસ થયેલો જોવા મળે છે. ૧૬૪૭થી આ ગ્રંથાલયમાં સરકારી ગુજરાતી કોપીરાઇટ

સંગ્રહ વિભાગ ઉમેરાયો, ત્યાર બાદ રાજ્ય મદ્યસ્થ ગ્રંથાલય તરીકે તેને જવાબદારી સૌંપાઈ. આ ગ્રંથાલયનું બિલ્ડીંગ મજબૂત આર.સી.સી. ફેમવાળી ભુગ્ભિ, પ્રથમ અને દ્વિતીય એમ કુલ ત્રણ માળનું આશરે ૬૬૭૦ સ્કવેર મીટરમાં ફેલાયેલું જોવા મળે છે. તેના દરેક માળની ઊંચાઈ લભગાભ પ મીટર રાખવામાં આવેલી છે. આ પ્રણેય માળમાં ખાસ વાંચન માટે ત્પ૦થી વધુ વાંચકો બેસીને વાંચનનો આનંદ માણી શકે તેવી વ્યવસ્થા વાંચનલયમાં આવેલી છે (શાહ, ૨૦૧૮: ૧૪-૨૨).

૬. ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલયનું ગ્રંથસંગ્રહ

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલયમાં ડિસેમ્બર ૨૦૧૪ પ્રમાણે પ લાખથી વધુ પુસ્તકો, ૩૦ હજારથી વધુ બાળકોને લગતું સાહિત્ય, વર્તમાનપત્રો, શોધ નિબંધો વગેરે સંગ્રહ છે, તેની ભાષાવાર ગ્રંથો, સામયિકો, શોધ નિબંધો વગેરેની વિગત નીચે પ્રમાણે છે:

કોષ્ટક: ૧ ગૂજરાત વિદ્યાપીઠમાં સંગ્રહીત પુસ્તકો દર્શાવતું કોષ્ટક

વિગત	ગુજરાતી	હિન્દી	અંગ્રેજી	અન્ય	કુલ
પુસ્તકો	૨૩૮૬૭૫	૮૮૦૦૪	૨૧૦૮૧૫	૧૫૮૨૪	૫૫૪૪૨૦
બાળવિભાગના પુસ્તકો	૨૨૫૦૨	૪૬૧૮	૩૬૭૪	૪૬	૩૦૮૪૧
ભેટના પુસ્તકો	૩૪૨૩	૨૬૨૬	૪૮૬૫	૮૮	૧૧૧૦૨
કુલ	૨૬૫૬૦૦	૮૫૨૫૦	૨૧૮૪૫૪	૧૬૦૫૬	૫૮૬૩૬૩

કોષ્ટક: ૨ ગૂજરાત વિદ્યાપીઠમાંના સામયિકો તથા સમાચારપત્રો દર્શાવતું કોષ્ટક

વિગત	ગુજરાતી	હિન્દી	અંગ્રેજી	અન્ય	કુલ
સામયિકો	૫૦	૪૦	૧૨૨	૦	૨૧૨

બાળવિભાગના સામયિકો	૫	૨	૫	૦	૧૨
વર્તમાનપત્રો	૧૮	૬	૧૩	૦	૩૮
કુલ	૭૪	૪૮	૧૪૦	૦	૨૬૨

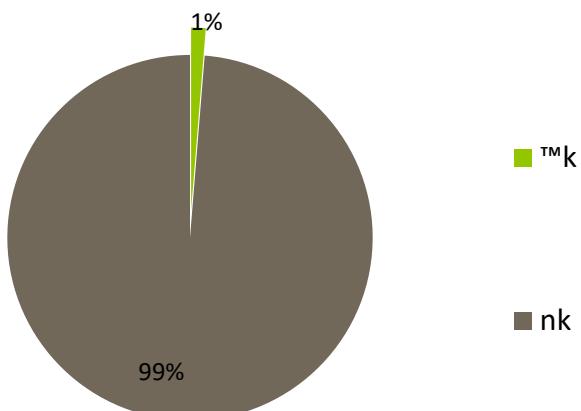
કોષ્ટક:૩ ગ્રંથાલયમાં સંગ્રહીત શોધ નિબંધો દર્શાવતું કોષ્ટક

શોધનિબંધો	એમ.એ.	એમ.ફિલ.	પીએચ.ડી.	કુલ
	૬૬૮૭	૧૦૬૪	૩૫૦	૮૧૧૧

વિશેષમાં ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલયમાં ડિસમ્બર ૨૦૧૪ પ્રમાણે ૧૨૪૬૦૦ જેટલા કોપીરાઇટના પુસ્તકો, ૧૦૬૮ સીડી-ડીવીડી તથા ૬૮૧ જેટલા ડિજિટલ અને અન્ય પ્રકારના છસ્તપત્રો સંગ્રહીત છે (વિવરણિકા, ૨૦૧૪).

૭. ગ્રંથાલયમાંથી માહિતીઓની જરૂરિયાત અંગેનું વિવરણ

પ્રાપ્ત માહિતી પરથી ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલયના વાંચકોને પોતાના અભ્યાસ કે અન્ય કામ માટે ગ્રંથાલયમાંથી માહિતીઓની જરૂરિયાત જણાય છે કે કેમ તે દર્શાવતો ગ્રાફ નીચે મુજબ છે.

ગ્રાફ: ૧ ગ્રંથાલયમાંથી માહિતીઓનોની જરૂરિયાત દર્શાવતો ગ્રાફ

ઉપરોક્ત ગ્રાફ પરથી સ્પષ્ટ થાય છે કે ઉત્તમાંથી ૭૭ એટલે કે ૮૮% વાંચકોને ગ્રંથાલયમાંથી માહિતીઓની જરૂરિયાત જણાય છે, જ્યારે ૧% વાંચકને એવી જરૂર જણાતી નથી.

૮. ગ્રંથાલયમાં મળતી સેવાઓ અને સુવિધાઓનું વિવરણ

વાંચકો દ્વારા પ્રાપ્ત માહિતી પરથી ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય દ્વારા વાંચનને મળતી સેવાઓ અને સુવિધાઓ અંગેની સંખ્યાકીય માહિતી આપતું કોષ્ટક નીચે મુજબ છે.

કોષ્ટક: ૪ ગ્રંથાલયમાં મળતી સેવાઓ અને સુવિધાઓ દર્શાવતું કોષ્ટક

સેવા અને સુવિધા	ઇંડિકેશન	ના.
સંદર્ભ સેવા	૭૦	૮
ફોટોકોપી (ઝરોક્ષ)	૭૮	
અંતર ઉદ્ઘરણ સેવા	૧૦	૬૮
તકનીકી સેવા	૧૮	૬૦
ગ્રંથાલય વિસ્તરણ	૧૪	૬૪
રીડીંગ કોર્નર	૭૬	૨
જુના પુસ્તક વેચાણ સેવા	૬	૭૨
જુના સામયિક વેચાણ સેવા	૧	૭૭
ફર્નિયાદ નિવારણ	૭૬	૨
ફર્નિયાદ ગ્રંથાલય		૭૮
શૈક્ષણિક હેતુસર કમ્પ્યુટર		૭૮
ટીવી., સીડી/ડીવીડી પ્લેયર		૭૮

ઉપરોક્ત કોષ્ટક પરથી ફલિત થાય છે કે ગુજરાત વિદ્યાપીઠના ૧૦૦% ઉત્તરદાતાઓ ઝેરોક્ષનો લાભ લે છે, જ્યારે ૧૦૦% વાંચકોને ફરતું ગ્રંથાલય, શૈક્ષણિક હેતુસર કમ્યુટર અને ટીવી., સીડી/ડીવીડી પ્લેયરનો લાભ મળતો નથી.

૬. સામાન્ય જરૂરિયાત માટેની સેવાઓ અને સુવિધાઓ અંગેનું વિવરણ

વાંચકો દ્વારા પ્રાપ્ત માહિતી પરથી ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય દ્વારા વાંચકોને મળતી સામાન્ય સેવાઓ અને સુવિધાઓ દર્શાવતો ગ્રાફ આ પ્રમાણે છે.

કોષ્ટક: ૫ સામાન્ય જરૂરિયાત માટેની સેવાઓ અને સુવિધાઓ દર્શાવતું કોષ્ટક

સેવા અને સુવિધા	હા	ના
બેસવા માટે પુરતા પ્રમાણમાં ખુરશી	૭૬	૨
વાંચન માટે પુરતા ટેબલ	૭૬	૨
વાંચનખંડમાં પંખો કે એસી	૭૬	૨
આઈકાર્ડ	૬૬	૧૨
બાઈન્ડીંગની સુવિધા	૩	૭૫
સ્ટેપલર કે પીનની સુવિધા	૩	૭૫
સ્ટેશનરી મટિરિયલ વેંચાળ સુવિધા		૭૮
ઇન્ટરનેટ	૨	૭૬
ઝેરોક્ષકોપી કે વિડિયોકોપી	૭૮	
અમૃત્રિત વાંચન સામગ્રીની કોપી	૭૫	૩
મોબાઈલ અથવા લેપટોપ ચાર્જ કરવા પ્લગ	૪	૭૪

એકલા બેસીને વાંચન કરી શકે તેવી વ્યવસ્થા	૭૮	
પીવાના પાણીની સગાવડ	૭૮	
પુલષો માટે બાથરૂપ/ટોયલેટ	૭૮	
સ્ત્રીઓ માટે બાથરૂપ/ટોયલેટ	૭૮	
વિહિકલ પાર્કિંગની વ્યવસ્થા	૭૮	
બેગ મુકવા માટેની વ્યવસ્થા	૭૮	

ઉપરોક્ત કોષ્ટક પરથી સ્પષ્ટ થાય છે કે બેસવા માટે પુરતા પ્રમાણમાં ખુરશી, વાંચન માટે પુરતા ટેબલ અને વાંચનખંડમાં પંખો અથવા એસી જેવી પાચાની સુવિધાઓ ૬૭.૪% વાંચકોને મળે છે. જ્યારે બાઈન્ડિંગની સુવિધા, સ્ટેપલર કે પીનની સુવિધા, વગેરે જેવી સુવિધાઓ ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય દ્વારા મળતી નથી. વળી એકલા બેસીને વાંચન કરી શકે તેવી વ્યવસ્થા, પીવાના પાણીની સગાવડ, પુલષો માટે બાથરૂપ/ટોયલેટ, સ્ત્રીઓ માટે બાથરૂપ/ટોયલેટ, વિહિકલ પાર્કિંગની વ્યવસ્થા, બેગ મુકવા માટેની વ્યવસ્થા, વગેરે જેવી સુવિધાઓ ૧૦૦% વાંચકોને મળી રહે છે.

૧૦. ગ્રંથાલયના વિભાગોના ઉપયોગનું વિવરણ

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલયમાં આવેલા વિભાગોનો ઉપયોગ વાંચકો કઈ રીતે કરે છે તે દર્શાવિતું કોષ્ટક નીચે પ્રમાણે છે.

કોષ્ટક: ૬ ગ્રંથાલયના વિભાગોના ઉપયોગ દર્શાવિતું

વિભાગ	હંમેશા	વારંવાર	સામાન્ય રીતે	કચારેક	કચારેય નહિ
વાંચનાલય	૬૫	૧૩			
સામયિક વિભાગ	૫૮	૧૧	૨		
બાળકિશોર વિભાગ	૨	૪	૧૧	૫૫	૬

સાહિત્ય/નવલક્ષ્ય વિભાગ	૪૬	૧૪	૭	૫	૩
મુખ્ય ગ્રંથસંગ્રહ વિભાગ	૬૩	૧૫			
ગ્રંથ આપ-લે કે ઇસ્યુ વિભાગ	૫૮	૧૧	૭	૨	
સંદર્ભ વિભાગ	૫૮	૧૫	૩	૩	
કોપીરાઇટ વિભાગ	૨	૬	૧૧	૫૧	૮
અદેય ગ્રંથ સંગ્રહ વિભાગ	૨	૪	૧૫	૫૦	૭
પુસ્તક ખરીદ અને પ્રોસેસ વિભાગ	૫	૬	૧૩	૪૬	૫
ગાંધી અધ્યયન ખંડ	૪૮	૧૧	૧૧	૮	
કોમ્પ્યુટર લેબ	૨	૩	૬	૪૮	૧૬
સભ્યપદ વિભાગ	૫૩	૧૧		૧૪	

ઉપરોક્ત કોષ્ટક પરથી સ્પષ્ટ થાય છે કે ૮૩.૩૩% ઉત્તરદાતાઓ વાંચનાલયનો ઉપયોગ હંમેશા કરે છે, જ્યારે ૧૬.૬૬% ઉત્તરદાતાઓ આ વિભાગનો ઉપયોગ વારંવાર કરતા જોવા મળે છે. એટલે કે વાંચનાલય વિભાગનો ઉપયોગ સૌથી વધુ થતો હોય તેમ જણાય છે.

૧૧. તારણો

- ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલયમાં કુલ ૧૩ વિભાગો દ્વારા વાંચકોને બુનિયાદી સેવાઓ અને સુવિધાઓ મળી રહે છે.
- ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય દ્વારા વાંચકોને કેરીયર અને રોજગારલક્ષી સેવાઓ અને સુવિધાઓ આપવામાં આવે છે.
- ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલયથી ૧૦૦% વાંચકોને પુરતી સેવાઓ મળી રહે છે અને વાંચકોને મળતી

સેવાઓ અને સુવિદ્યાઓથી ૧૦૦% સંતુષ્ટ છે.

- ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલયના વાંચકો ત્યાંની સામાન્ય સેવાઓ અને સુવિદ્યાઓથી ૭૬% થી ૧૦૦% સંતુષ્ટ છે.

૧૨. ઉપસંહાર

આજના ટેકનોલોજીના યુગ પ્રમાણે ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલયની સેવાઓ અને સુવિદ્યાઓને લગતી મોબાઇલ એપ્લિકેશન તૈયાર કરવી જોઈએ. તેના ડારા ઈ-બુક્સ, ઈ-મેગેજુન, કેટેલોગ વગેરે જેવી સેવાઓ અને સુવિદ્યાઓ જનમત સુધી પહોંચાડવી જોઈએ. દરેક પ્રકારના પુસ્તકાલયો એ ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય પાસેથી પ્રેરણા લઈ પોતાના વાંચકોને બુનિયાદી સેવાઓ અને સુવિદ્યાઓ પ્રદાન કરવી જોઈએ.

સંદર્ભ સૂચિ

- કાનડિયા, ડૉ. પ્રયત્કર (૨૦૨૦), માહિતી પદ્ધતિઓ અને ઊપજો, અમદાવાદ: ગર્જ પબ્લિકેશન
- પારેખ, યોગેશ આર. (૨૦૧૦), "ગુજરાત અને રાજ્યથાન રાજ્યનાં યુનિવર્સિટી ગ્રંથાલયોની માહિતી સેવાઓનો તુલનાત્મક અભ્યાસ", અમદાવાદ: ગુજરાત વિદ્યાપીઠ
- પંચાલ, જીગીત્સા એ, (૨૦૦૮), 'ગુજરાત રાજ્યના વિશ્વ વિદ્યાલય ગ્રંથાલયોમાં વ્યવસાયિક અને બિન વ્યવસાયિક કર્મચારીઓની દ્વારા ઊપભોક્તાઓને ઊપલબ્ધ થતી માહિતી સેવાઓ, અમદાવાદ: ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી, (વિદ્યાવાચસ્પિતિ)
- વાસણાવાળા, કુમુદબેન, 'ગુજરાત યુનિવર્સિટીના અનુસ્નાતક કક્ષાના અધ્યાપકોનો વાંચનરસ અને માહિતી પ્રાક્તિની વર્તણૂક: એક અભ્યાસ' ભાવનગર: ભાવનગર યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ: પીએચ્ડી શોધ-નિબંધ
- વિવરણિકા, ૨૦૧૪, ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય, અમદાવાદ: ગુજરાત વિદ્યાપીઠ
- શાહ, અનામિક (સંપા), ૨૦૧૮, 'ગુજરાત વિદ્યાપીઠ વાર્ષિક અહેવાલ-૨૦૧૮-૧૯', અમદાવાદ: ગુજરાત વિદ્યાપીઠ